

TASG SILLAFU GEIRIAU GRADDEDIG (GWEINYDDU UNIGOLION NEU GRWPFAU) Cyfarwyddiadau Gweinyddu a Sgorio

Gwybodaeth am y Prawf

Beth sy'n cael ei fesur	Prif bwrpas y prawf hwn yw asesu gallu'r plentyn i sillafu geiriau cymhleth yn orgraffyddol, sef rhai ni ellir eu sillafu'n syml ar sail y cysylltiadau mwyaf nodweddiadol rhwng sain a llythyren. Mae'r naw eitem gyntaf yn eiriau primaidd sylfaenol (y rhai a asesir hefyd yn y <i>Prawf Sillafu Geiriau Sylfaenol</i> - eitemau 2-10), tra bod y 26 gair prawf sy'n weddill yn cynnwys amrywiaeth o anghysondebau mapio sain i lythyren, ac felly, i'w sillafu'n gywir, mae'n rhaid i'r plentyn gael ychydig o wybodaeth lefel uwch am yr orgraff. Mae hyn yn cynnwys gwybodaeth am gonfensiynau dilyniant llythyrau (<u>graffotactig</u>), <u>morffolegol</u> a <u>morffoffonolegol</u> confensiynau codio, a gwybodaeth am <u>eithriadau</u> . Yn ogystal â chynnwys anghysondebau rhwng sain a llythyren, mae'r geiriau prawf hefyd yn amrywio yn eu strwythurau sillafog (e.e., 1 i 3 sill o ran hyd, gyda chlystyrau cytseiniol neu heb glystyrau cytseiniol). Mae rhai o'r patrymau sillafu yn symlach, ac wedi'u dysgu yn gynharach nag eraill, ac yn unol â hynny, mae'r eitemau prawf yn cael eu cyflwyno yn nhrefn anhawster. Mae'r dasg hon yn galluogi gwerthuso gwybodaeth esblygol plant o agweddau ar sillafu confensiynol yn ychwanegol at gysylltiadau sylfaenol rhwng sain a llythyren.
Ystod Oedran	Mae'r dasg sillafu hon wedi'i chynllunio ar gyfer disgyblion ym Mlynnyddoedd 1 i Flwyddyn 5, er y gallai fod yn fesur sensitif ar gyfer disgyblion ysgolion cynradd hŷn, yn enwedig y rhai sydd ag anawsterau darllen a sillafu.
Sgorio (cywirdeb)	Rhoddir sgôr i bob sillafiad am gywirdeb 'deuaidd', hynny yw, dyfernir un pwynt am sillafu'n hollol gywir a sero am sillafu anghywir, gan gynhyrchu sgôr allan o 35. Yn ogystal, anogir gweinyddwyr y prawf i drawsgrifio sillafu anghywir ac ystyried a yw'r plentyn yn profi anawsterau penodol gyda phatrymau sillafu penodol neu fathau o gonfensiynau sillafu (e.e. morffoleg, sillafu geiriau eithriadol, ac ati). Er nad ydym yn rhoi normau ar gyfer dadansoddi gwallau ar hyn o bryd, gallant roi dealltwriaeth ragorol am gryfderau a gwendidau plant unigol yn eu gwybodaeth am sillafu.
Normau	Mae normau Cymraeg ar gael ar hyn o bryd ar gyfer Blynnyddoedd 1, 3, 4, 5 a 6.
Deunyddiau gweinyddu	- Taflen Cyfranogwr a phensil neu ysgrifbin (fel a geir fel rheol yn ystafell ddosbarth y plentyn) ar gyfer y cyfranogwr - Taflen Sgorio Tasg Sillafu Geiriau Graddedig

Gweithdrefn y Prawf

1. Cyflwyniad y Prawf

Ar gyfer gweinyddu grŵp, rhwch y plant i eistedd mewn llefydd sy'n lleihau'r tebygolrwydd o gopïo. Ar gyfer gweinyddu unigolion, rhwch y plentyn i eistedd yn gyfforddus gyferbyn â chi neu ar ongl i chi.

Mae'r Gweinyddwr yn dweud:

“Rwy'n mynd i ddweud ychydig o eiriau ac rwyf eisiau i chi eu hysgrifennu. Arhoswch nes fy mod wedi gorffen dweud y gair cyn ysgrifennu. Rwy'n mynd i ddweud y gair, yna byddaf yn ei ddefnyddio mewn brawddeg, ac yna byddaf yn ei ddweud eto. Rwyf eisiau i chi geisio ysgrifennu *pob* gair, ond nid y brawddegau cyfan, hyd yn oed os nad ydych chi'n siŵr sut i ysgrifennu'r gair.”

D.S.: Darllenwch y **frawddeg gludo**, gan oedi cyn darllen y gair **targed**, i roi pwyslais.

-Caniatewch hyd at **1 munud y gair** (yn dechrau o'r eiliad yr ydych yn ailadrodd y gair ar ôl y frawddeg gludo).

Gweinyddu Prawf Blwyddyn 1:

-**Wrth weinyddu grwpiau ym Mlwyddyn 1**, dylid annog yr holl blant i ysgrifennu **POB un o'r 36 gair** (eu henw ynghyd â 35 o eiriau'r prawf) 'orau y gallent' a sicrhau eu bod yn gweithio'n annibynnol.

-**Wrth weinyddu unigolion ym Mlwyddyn 1**, y bwriad yw i'r plentyn ysgrifennu POB un o'r 36 gair (ei enw ynghyd â 35 o eiriau'r prawf); ond wrth weithio gyda phlant sydd ag anawsterau llythrennedd yn enwedig, gallwch **ddod â'r prawf i ben** ar ôl **deg camgymeriad yn olynol**.

Gweinyddu Prawf Blwyddyn 2:

-**Wrth weinyddu grwpiau ym Mlwyddyn 2**, dechreuwch y prawf ar Eitem 11, a rhwch gredyd i bob plentyn am y naw eitem gyntaf (set o eiriau sylfaenol, heb gynnwys enw'r plentyn).

-**Wrth weinyddu unigolion ym Mlwyddyn 2**, dechreuwch y prawf ar Eitem 11 ac ewch ymlaen nes bod y plentyn wedi gwneud **deg camgymeriad yn olynol (yn cynnwys eitemau maent wedi eu pasio a'u gwrthod)**. Os yw'r plentyn yn sillafu **pob un o'r chwe eitem gyntaf** yn gywir (h.y., eitemau 11 i 16), rhwch gredyd am y naw eitem gyntaf (set o eiriau sylfaenol, heb gynnwys enw'r plentyn).

-**Rheol sylfaenol ym Mlwyddyn 2**: Ond os yw'r plentyn yn gwneud camgymeriad gydag **unrhyw un o'r chwe gair cyntaf** (h.y., eitemau 11 i 16), yna rhwch y deg eitem gyntaf hefyd (set o eiriau sylfaenol).

2. Cynnal y Prawf

Dylai'r Gweinyddwr ddilyn (darllen yn uchel) y sript a bennir ar gyfer pob eitem yn y tabl isod:

Rhif yr eitem	Gair	Sript
SET O EIRIAU SYLFAENOL Man Cychwyn i Flwyddyn 1 (Gweinyddu Grwpiau ac Unigolion)		
1	Enw'r plentyn (enw cyntaf a/neu'r cyfenw)	"Ysgrifennwch eich enw yma" [pwyntiwch at y man cychwyn ar y daflen i gyfranogwyr].
2	MAM	"Rwan ta, beth am i ni roi cynnig ar ysgrifennu'r gair MAM ? Sut mae ei ysgrifennu?" [Pwyntiwch at yr ail linell ar y daflen i gyfranogwyr].
3	HET	Rwan ta, beth am y gair HET ? Allwch chi ysgrifennu'r gair HET ?
4	CAR	Beth am y gair CAR ? Fel 'y CAR cyflym'.
5	A	Beth am y gair bach A ? Fel 'ti A fi'.
6	YR	Beth am y gair YR ? Fel ' YR Wyddfa'. Ydych chi'n clywed y gair YR ?
7	YN	Rwan ceisiwch ysgrifennu YN . Fel 'cysgu YN y gwely'.
8	MAE	Rwan ceisiwch ysgrifennu MAE . Fel ' MAE Gwen yn mynd i'r ysgol'.
9	HAUL	Rwan ceisiwch ysgrifennu HAUL . Fel 'mae'r HAUL yn tywynnu'.
10	DYMA	Rwan ceisiwch ysgrifennu DYMA . Fel ' DYMA flodyn tlws'.
Man cychwyn ar gyfer Blwyddyn 2 (a hŷn): 1. Wrth weinyddu'r prawf gyda grwpiau, dechreuwch ar Eitem 11, a rhwch gredyd llawn am y set o eiriau sylfaenol (y naw eitem gyntaf uchod ar ôl enw'r plentyn). 2. Wrth weinyddu'r prawf i unigolion, dechreuwch ar Eitem 11, a rhwch gredyd llawn am y set o eiriau sylfaenol (y naw eitem gyntaf uchod ar ôl enw'r plentyn). Ewch ymlaen nes bod y plentyn yn gwneud deg camgymeriad yn olynol (yn cynnwys eitemau maent wedi eu pasio a'u gwrthod). Rheol sylfaenol ar gyfer gweinyddu'r prawf i unigolion: Os yw'r plentyn yn gwneud camgymeriad gydag unrhyw un o'r chwe gair cyntaf (h.y., eitemau 11 i 16), rhwch y deg eitem gyntaf hefyd (set o eiriau sylfaenol).		
Set o eiriau graddedig Man cychwyn i Flwyddyn 2 a hŷn (Gweinyddu grwpiau ac unigolion)		
11	WAL	'Rwy'n medru dringo i ben y WAL '. WAL .
12	BWS	'Mae Robin yn mynd i'r ysgol ar y BWS '. BWS .

13	TEGAN	'Rydw i'n hoffi chwarae gyda'r TEGAN '. TEGAN .
14	COCH	Fel yn 'Mae gen i dractor COCH '. Ysgrifennwch y gair COCH .
15	DESG	'Mae'r DDESG wedi cael ei gwneud allan o bren'. DESG .
16	ADREF	'Rydw i'n mynd ADREF o'r ysgol'. ADREF .
17	ALLAN	'Rydw i'n mynd ALLAN i chwarae'. ALLAN .
18	COES	'Mae COES y gadair wedi torri. COES .
19	RHAGLEN	'Mae RHAGLEN dda ar y teledu'. RHAGLEN
20	BLODAU	'Mae'r BLODAU yn hardd'. BLODAU .
21	FFORC	'Rydw i'n bwyta gyda chylllell a FFORC '. FFORC .
22	TELEDU	'Rydw i'n gwyllo rygbi ar y TELEDU '. TELEDU .
23	COLER	'Mae COLER ar grys Jac'. COLER .
24	AETH	" AETH Mam a Dad i'r siop'. AETH .
25	CHWALU	'Mae Carys yn CHWALU 'r castell tywod'. CHWALU .
26	SIARAD	'Mae Jac a Gwen yn SIARAD gyda'i gilydd' SIARAD
27	CERDYN	'Rydw i'n anfon CERDYN i Jac ar ei ben-blwydd'. CERDYN .
28	DRINGO	'Rydw i'n gallu DRINGO i ben y goeden'. DRINGO .
29	STÔL	'Rydw i'n eistedd ar y STÔL '. STÔL .
30	TUDALEN	'Mae TUDALEN ar goll o'r llyfr'. TUDALEN .
31	CANNWYLL	'Mae'r GANNWYLL yn goleuo'r ystafell'. CANNWYLL .
32	DEINTYDD	'Mae Haf yn hoffi mynd at y DEINTYDD '. DEINTYDD .
33	CANMOL	'Mae'r athro yn CANMOL y plant am eu hymddygiad da'. CANMOL .
34	TROEDNOETH	'Mae Jac yn cerdded yn DROEDNOETH ar lan y môr'. TROEDNOETH .
35	BREUDDWYD	'Cefais FREUDDWYD rhyfedd neithiwr'. BREUDDWYD .
36	CYFLWYNODD	' CYFLWYNODD Dafydd ei ffrind i'w rhieni'. CYFLWYNODD .

3. Sgorio

Gweinyddu Grwpiau ac Unigolion Blwyddyn 1

- Mae'r Gweinyddwr yn cyfeirio at ***Daflen Sgorio'r*** Dasg **Sillafu Geiriau Graddedig** i sgorio'r eitemau.
- Ar gyfer pob eitem yn y ✓ / ✗ golofn mae'r Gweinyddwr:
  - yn ysgrifennu ✓ neu **1** wrth ymyl pob ateb **cywir**
  - yn ysgrifennu ✗ neu **0** wrth ymyl pob ateb **anghywir**, ac yn copïo sillafiad y plentyn yn y golofn *Copïo'r Camgymeriad*
  - yn ysgrifennu / wrth ymyl y geiriau mae'r plentyn **wedi eu pasio/ gwrthod ceisio eu sillafu**, a rhoi sgôr o ✗ neu **0** iddynt.
- Yn rhoi **un pwynt** am bob sillafiad cywir, a 0 am sillafiad anghywir, geiriau sydd wedi eu pasio a gwrthod eu sillafu.

Gweinyddu Grwpiau Blwyddyn 2:

- Mae'r Gweinyddwr yn cyfeirio at ***Daflen Sgorio'r*** Dasg **Sillafu Geiriau Graddedig** i sgorio'r eitemau.
- Ar gyfer pob eitem yn y ✓ / ✗ golofn mae'r Gweinyddwr:
  - yn ysgrifennu ✓ neu **1** wrth ymyl pob ateb **cywir**, ac wrth ymyl eitemau 2 i 10 yn y set geiriau sylfaenol (a roddir yn ddiofyn)
  - yn ysgrifennu ✗ neu **0** wrth ymyl pob ateb **anghywir**, ac yn copïo sillafiad y plentyn yn y golofn *Copïo'r Camgymeriad*
  - yn ysgrifennu / wrth ymyl y geiriau mae'r plentyn **wedi eu pasio/ gwrthod ceisio eu sillafu**, a rhoi sgôr o ✗ neu **0** iddynt.
- Yn rhoi **un pwynt** am bob sillafiad cywir, a 0 am sillafiad anghywir, geiriau sydd wedi eu pasio a gwrthod eu sillafu.

Gweinyddu Unigolion Blwyddyn 2

- Mae'r Gweinyddwr yn cyfeirio at ***Daflen Sgorio'r*** Dasg **Sillafu Geiriau Graddedig** i sgorio'r eitemau.
- Ar gyfer pob eitem yn y ✓ / ✗ golofn mae'r Gweinyddwr:
  - yn ysgrifennu ✓ neu **1** wrth ymyl pob ateb **cywir**
  - hefyd, os yw'r plentyn wedi sillafu eitemau 11 i 16 yn gywir, mae'r gweinyddwr hefyd yn ysgrifennu ✓ neu **1** wrth ymyl eitemau 2 i 10 yn y set geiriau sylfaenol (a roddir yn ddiofyn)
  - yn ysgrifennu ✗ neu **0** wrth ymyl pob ateb **anghywir**, ac yn copïo sillafiad y plentyn yn y golofn *Copïo'r Camgymeriad*
  - yn ysgrifennu / wrth ymyl y geiriau mae'r plentyn **wedi eu pasio/ gwrthod ceisio eu sillafu**.
- Yn rhoi **un pwynt** am bob sillafiad cywir, a 0 am sillafiad anghywir, geiriau sydd wedi eu pasio a gwrthod eu sillafu.